

№ 6-7

(174-175)

червень
2011 р.

Трибуна лікаря

NOLI NOCERE

Газета Української медичної стоматологічної академії
та Полтавського обласного управління охорони здоров'я

ПРОДЗВЕНІЙ ОСТАННІ ДЗВІНКИ

На медичному факультеті свято
останнього дзвінка завершилося
традиційно.

ВСЕУКРАЇНСЬКА З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МОРФОЛОГІЇ», ПРИСВЯЧЕНА 75-Й РІЧНИЦІ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПРОФЕСОРА МИКОЛИ СЕРГІЙОВИЧА СКРИПНІКОВА

Вона проходила 19–20 травня з участю анатомів, гістологів, ембріологів, топографоанатомів не лише України, а й Росії, Грузії, Азербайджану, Словенії, Південної Кореї. Першого дня відбулося урочисте відкриття конференції, пленарне засідання, яке відкрив проректор з наукової роботи професор І.П. Кайдашев. З доповіддю «Характеристика медико-демографічної ситуації в Полтавській області» виступив заступник начальника головного управління охорони здоров'я при Полтавській обласній державній адміністрації Курилко Ю.В.

Про досягнення кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії в аспекті пластичної хірургії на сучасному етапі йшлося у доповіді завідувачої ка-

федрою професора О.М. Проніної та завідуючого кафедрою хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії доц. Аветікова Д.С. Відбулися секційні засідання.

Друге пленарне засідання, яке відкрив і виступив з промовою перший проректор з науково-педагогічної роботи академії професор В.М.Бобирьов, присвячувалась вшануванню пам'яті М.С.Скрипнікова, видатного вченого, Заслуженого діяча науки і техніки України, професора, колишнього ректора ВДНЗУ «УМСА» В.М.Бобирьов підкреслив велику роль М.С.Скрипнікова як талановитого організатора у становленні ВДНЗУ «УМСА», його людяність, небайдужість, великі наукові досягнення. Від Академії медичних наук Ук-

раїни виступив член-кореспондент АМН України, доктор медичних наук, професор Ю.Б. Чайковський, який говорив про М.С.Скрипнікова як про людину з великої літери, науковця, організатора, що так багато зробив для товариства анатомів, гістологів, ембріологів. Його пам'ятають там і як доброго товариша, з яким було приємно спілкуватись. Справжнім самородком, людиною від бога назвав М.С.Скрипнікова завідувачий кафедрою оперативної хірургії та топографічної анатомії Луганського медичного університету Ю.М.Вовк. Ветеран ВДНЗУ «УМСА», Великої Вітчизняної війни професор М.А.Дудченко говорив про благородство М.С.Скрипнікова, його заслуги як дер-

жавного діяча, що багато зробив для академії, для медичної освіти, для патріотичного виховання молоді.

На конференції були присутні представники всіх кафедр академії, проректори, які у своїх виступах відкривали нові й нові аспекти життєвого шляху, діяльності свого ректора, науковця, керівника і громадського діяча. Було показано чудовий мультимедійний фільм та доповідь, з якою виступив учень М.С.Скрипнікова, доцент Д.С. Аветіков.

У резолюції, яка була прийнята учасниками конференції, запропоновано кожні 5 років проводити на базі ВДНЗУ «УМСА» конференції, присвячені видатному морфологу професору М.С.Скрипнікову, де висвітлювати досягнення та новітні технології в морфології.

На честь Дня науки

В рамках відзначення цього свята в академії було проведено цілий комплекс заходів. Зокрема відбулися науково-практичні конференції з міжнародною участю «Хірургія ХХІ століття» (шості Скліфосовські читання), «Інноваційні технології у експериментальній медицині та біології», «Актуальні проблеми сучасної морфології» (конференція, присвячена 75-річчю з дня народження професора М.С. Скрипнікова), традиційні студентські наукові конференції «Новітні технології в стоматології» та Всеукраїнська студентська наукова конференція, приурочена 25-й річниці аварії на Чорнобильській АЕС. Проведений конкурс наукових робіт молодих учених та Всеукраїнський конкурс на крашу студентську роботу.

За вагомих особистий внесок у розвиток вітчизняної медичної науки та підготовку наукових кадрів вищої кваліфікації Почесними грамотами Полтавської облдержадміністрації нагороджені професори **Кайдашев І.П., Скрипнік І.М., Непорада К.С.** Подяками Полтавської облдержадміністрації відзначені професори **Петрушанко Т.О., Дубинська Г.М., Костенко В.О., Силенко Ю.І., Ніколішин А.К., Лобань Г.А.**

Подяку ректора академії проф. Ждана В.М. оголошено професорам **Королю М.Д., Безшапочному С.Б., Крючко Т.О., Ліхачову В.К., Проніній О.М., Скрипнікову П.М., Каськовій Л.Ф., Куроєдовій В.Д., Скрипнікову А.М., Гапону В.О.**

Відзнаки вручено на засіданні Вченої ради.

ПІДСУМКИ КОНКУРСУ НАУКОВИХ ПРАЦЬ МОЛОДИХ УЧЕНИХ - 2011

На конкурс було надано 62 наукові статті (у 2010 р. – 69, у 2009 р. – 52, у 2008 р. – 36, у 2007 р. – 60). Експертиза наукових праць молодих учених була проведена у 2 етапи:

- визначення найкращих робіт за секціями

☞ Стоматологія (із 24 статті; у 2010 р. було 17 статей);

☞ Клінічна медицина №1 (терапія, неврологія, психіатрія, педіатрія, інфекційні хвороби, шкірно-венеричні хвороби, загальна гігієна, соц. медицина) (із 16 статей, у 2010 р. було 21 статей)

☞ Клінічна медицина №2 (хірургія, акушерство і гінекологія, урологія, ЛОР-хвороби, травматологія, онкологія, офтальмологія) (із 8 статей, у 2010 р. було 10 статей);

☞ Експериментальна медицина та морфологія (із 19 статей, у 2010 р. було 19 статей);

☞ Гуманітарні проблеми медицини та питання викладання у вищій медичній школі (із 5 статей, у 2010 р. було 2 статті).

- визначення двох найкращих робіт комісією з визначення переможців конкурсу.

Найкращими науковими працями визначено роботи:

☞ Стоматологія – Ступак Олена Павлівна (кафедра терапевтичної стоматології)

☞ Клінічна медицина №1 – Куценко Неля Леонідівна (Науково-дослідний інститут генетичних та імунологічних основ розвитку патології та фармакогенетики);

☞ Клінічна медицина №2 – Саричев Ярослав Володимирович, Устенко Роман Леонідович (кафедра урології, медичної сексології);

☞ Експериментальна медицина та морфологія – Свінцицька Наталія Леонідівна (каф. анатомії людини);

☞ Гуманітарні проблеми медицини та питання викладання у вищій медичній школі – Салій Анатолій Володимирович (кафедра філософії та суспільних наук).

Оцінювалися такі показники: науковий внесок (до 30 балів), практичний внесок (до 25 балів), оригінальність (до 20 балів), ясність викладу (до 15 балів), відповідність статті вимогам до її оформлення (до 10 балів)

Комісія з визначення переможців конкурсу керувалася ідеєю поєднання високої науковості (наукової новизни) з якісним оформленням одержаних результатів у вигляді наукової статті.

ПЕРЕМОЖЦЯМИ КОНКУРСУ визначено три роботи:

1. *“Моніторинг алергенспецифічних імуноглобулінів Е в Полтавській популяції з симптомами алергії в 2008-2010 рр.”.* Куценко Неля Леонідівна (Науково-дослідний інститут генетичних та імунологічних основ розвитку патології та фармакогенетики)

2. *“Порівняльна оцінка ефективності застосування бактеріальних препаратів різних груп в комплексному лікуванні та профілактиці кандидозу слизової оболонки порожнини рота у хворих на цукровий діабет типу 1”.* Ступак Олена Павлівна (кафедра терапевтичної стоматології).

3. *“Стереоморфологічні особливості, що сприяють просуванню та виділенню секрету по вивідних протоках малих слинних залоз людини”.* Свінцицька Наталія Леонідівна (каф. анатомії людини);

Вітаємо переможців та їхніх керівників!

КОСТЕНКО В.О.,

голова ради молодих учених, професор.

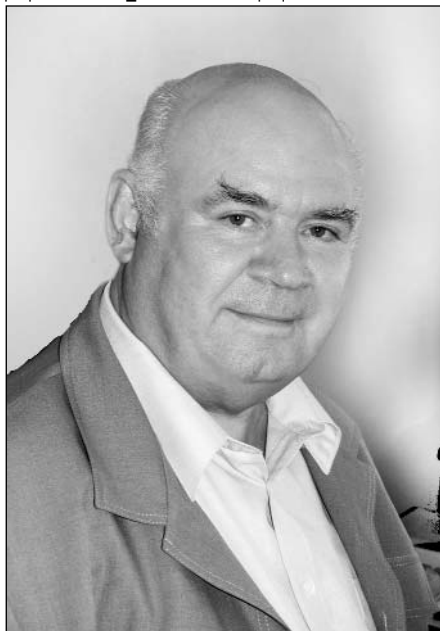
МІЩЕНКО А.В.,

секретар ради молодих учених, доцент.

*Висловлюю щирі вдячність усім,
хто поздоровив мене з днем народження.*

Професор Рибалов О.В.

ДО 75-РІЧЧЯ 3 ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИКОЛИ СЕРГІЙОВИЧА СКРИПНІКОВА

19 травня цього року Українська медична стоматологічна академія разом із науковою та медичною спільнотою України святкувала знаменну подію – 75 років з дня народження Миколи Сергійовича Скрипнікова (1936-2010), видатного морфолога, доктора медичних наук, професора, академіка, колишнього ректора академії (1987-2003). Колеги пам'ятають Миколу Сергійовича не тільки як талановитого керівника, великого вченого, громадського діяча, а і як харизматичну людину зі щирим серцем та відкритою душею. І хоча вже цілий рік Миколи Сергійовича немає разом з нами, не проходить і дня, щоб про нього не згадали, адже частка його душі завжди житиме у збудованих ним корпусах академії, написаних книжках та серцях його численних учнів.

Народився майбутній академік у місті Макіївці Донецької області у простій робітничій сім'ї. Після закінчення 9 класів Макіївської середньої школи № 4 у 1954 році Микола Сергійович був змушений працювати слюсарем на Макіївському металургійному заводі й одночасно продовжувати навчатися у вечірній школі робочої молоді, оскільки сім'я відчувала матеріальну скруту. З 1955 по 1958 рік служив у лавах Радянської Армії, де і розпочав свою організаторську та громадську роботу.

Після закінчення служби в армії Микола Сергійович вступив навчатися до Харківського медичного стоматологічного інституту за спеціальністю „Стоматологія”. Попередній досвід громадської роботи, здобутий ним за час служби в армії, значно вплинув на його подальшу долю. Уже в 1959 році його, студента другого курсу, одноостайно обирають на посаду секретаря комітету комсомолу інституту. Закінчивши інститут за спеціальністю „Стоматологія” з „відзнакою” у 1963 році, він був рекомендований для навчання до аспірантури при кафедрі оперативної хірургії і топографічної анатомії. Після успішного захисту кандидатської дисертації (1967 р.) Микола Сергійович продовжив свій творчий шлях на посадах асистента, доцента цієї кафедри.

Педагогічну діяльність Микола Сергійович поєднував з активною громадською роботою. Незважаючи на молодий вік, комуністи інституту на звітньо-виборчих партійних зборах у 1967 році одноостайно обрали його на посаду секретаря партійного комітету інституту, який Микола Сергійович очолював протягом багатьох років.

Після переведення стоматологічного факультету Харківського медичного стоматологічного інституту до міста Полтави, М.С.Скрипніков багато зусиль доклав до розбудови бази на новому місці та надання статусу самостійного ВНЗ. Поза все у 1972 році доцент Скрипніков був призначений деканом стоматологічного факультету. У цей час Микола Сергійович став ініціатором і керівником створення спортивно-оздоровчого табору інституту

в селі Михайлівка Диканського району. Під його керівництвом студенти протягом 10 років (1981-1990) брали участь у будівництві хірургічного, онкологічного і терапевтичного корпусів обласної клінічної лікарні, пологового будинку, дитячої лікарні, реконструкції хірургічного відділення міської лікарні №2. У 1987 році М.С.Скрипнікова було призначено на посаду ректора Полтавського медичного стоматологічного інституту. Досвід організатора-будівельника зростає і надалі. Так було збудовано два багатопверхових гуртожитки для студентів, а до кінця 1996 року, незважаючи на матеріальну скруту, успішно було завершено будівництво фізіологічного корпусу з центральною науково-дослідною лабораторією, проведена реконструкція віварію і збудовані допоміжні приміщення.

Та все ж першочерговим завданням, яке Микола Сергійович висував з першого дня роботи на посаді ректора, була підготовка нових професорсько-викладацьких кадрів з когорти кращих і перспективних випускників інституту.

З метою розширення бази інституту та підняття його на більш високий рівень були відкриті нові кафедри та факультети. Майже на всіх кафедрах було оновлено технічне обладнання, проведена комп'ютеризація, втілені у навчальний процес нові сучасні методи і форми підготовки спеціалістів різних профілів.

Микола Сергійович завжди наголошував на створення власної наукової школи на кожній кафедрі, у кожному колективі.

Сам М.С.Скрипніков створив свою наукову школу морфологів. Основним напрямком його школи стала „Розробка нових хірургічних, реконструктивних та фізико-біологічних методів корекції порушень діяльності організму людини та тварин при експериментальних ситуаціях (на організмі, клітинному та субклітинному рівнях), створення нових медичних приладів, технологій та засобів профілактики і лікування, що працюють на цій основі”.

Одним з найбільших досягнень Миколи Сергійовича у його науковій діяльності стали учні. Так на кафедрі під його безпосереднім керівництвом було підготовлено і успішно захищено 20 докторських та 50 кандидатських дисертацій.

Завдяки невпинній творчій роботі М.С.Скрипнікова та його помічників академія у 2001 році була нагороджена Срібним Дипломом Лауреата VII Міжнародного відкритого рейтингу популярності та якості товарів і послуг „Золота фортуна” в номінації „Якість третього тисячоліття”. Академія та співробітники за-

несені до альманаху „Золота книга Української еліти”. За підсумками Державного рейтингу вищих медичних закладів III-IV рівнів акредитації академія у 2002 році посіла 6-те місце у номінації „Кадрова політика”. За 17 років завдяки зусиллям талановитого керівника, організатора та науковця М.С.Скрипнікова та очолюваного ним колективу Полтавський медичний стоматологічний інститут перетворився на академію, яка посідає чільне місце серед кращих медичних закладів України.

Сам же Микола Сергійович за свій внесок у розвиток медичної науки у 1989 році був удостоєний високого звання „Заслужений діяч науки і техніки України”. На рівні з іншими нагородами необхідно відмітити медаль „За доблесну працю” (1970,1971), Почесну грамоту Президії Верховної Ради України „За досягнення XX століття” з врученням іменного диплому (1999), відзнаку президента України, ордени „За заслуги II ступеня” та „За заслуги III ступеня” (2000), Почесний хрест ордена Миколи Чудотворця (2001), Почесний хрест ордена „Святий князь Володимир” (2003), нагороду „Свята Софія” (2003).

Слід зазначити, що Микола Сергійович користувався великим авторитетом серед науковців України, тому він неодноразово обирався членом Президії Вченої медичної ради Міністерства охорони здоров'я України, Головою проблемної комісії МОЗ України та Президії АМН України з проблеми „Морфологія людини”, протягом трьох термінів був експертом ВАК України, віце-президентом і членом Координаційної Ради Асоціації стоматологів України, членом Президії морфологів України, академіком шести міжнародних академій. До кінця свого життя М.С.Скрипніков був Головою спеціалізованої вченої ради по захисту кандидатських та докторських дисертацій з фаху „Стоматологія”.

З нагоди 75-ої річниці з дня народження академіка Миколи Сергійовича Скрипнікова можна з упевненістю зазначити, що його творча та наукова діяльність є прикладом для молодого покоління. А пам'ять про мудрого Вчителя, видатного Вченого та талановитого Керівника житиме вічно у серцях численних учнів, колег, рідних та близьких.

Ректорат та колектив ВДНЗУ „Українська медична стоматологічна академія”.

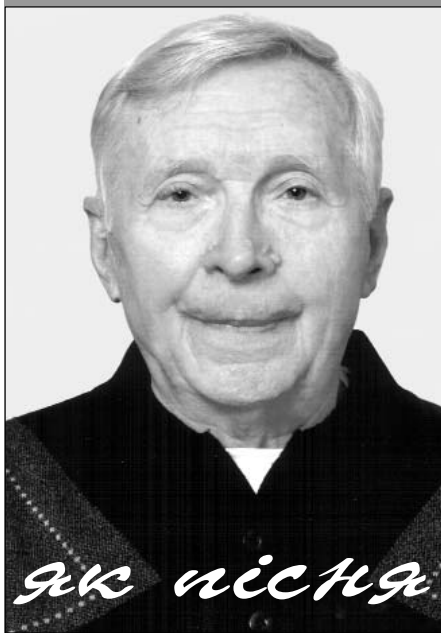
«Моя доля нероздільна з долею мого народу і веде мене по життєвому шляху з його піснями, задумливими і сумними, бадьорими і жартівливими. Адже пісня - це сутність моєї душі, без неї життя не було б таким багатим і колоритним».

Так говорить наш 85-річний ювіляр Анатолій Володимирович Гримов. Чудовим голосом, силу і красу якого не змінив навіть такий поважний вік, вишуканим музичним смаком, майстерністю виконання захоплюються всі, кому довелося слухати українські і російські народні пісні та класичні твори у виконанні Анатолія Володимировича, ветерана Великої Вітчизняної війни, високопрофесійного стоматолога, досвідченого викладача кафедри пропедевтики ортопедичної стоматології і зуботехнічного відділення академії.

З шанобливою повагою гортаємо сторінки біографії ювіляра. Народився 20 травня 1926 року в Івні Белгородської області. У червні 1943 року сімнадцятирічним добровольцем пішов на фронт, брав участь у боях за Україну, Білорусію, визволяв країни Європи від фашистської неволі, був тричі поранений і день Перемоги зустрів у госпіталі. Після закінчення Великої Вітчизняної війни до 1950 року проходив службу в окремій роті охорони Маршала Жуківа. За хоробрість і самовідданість у боротьбі з ворогом нагороджений орденом Слави III ступеня, Орденом Вітчизняної війни II ступеня, орденом «За мужність» III ступеня, 18 ювілейними медалями.

У 1952 році закінчив Харківську зуботехнічну школу, працював зубним техні-

ЖИТТЯ —

ком. З 1953 р. по 1958 р. навчався в Харківському стоматологічному інституті, після закінчення працював лікарем-стоматологом у Луганській області. Закінчивши ординатуру при ХСІ, з 1963 р. працював асистентом кафедри ортопедичної стоматології, а з 1967 р., після переведення Харківського стоматологічного інституту в м. Полтаву, - асистентом цієї ж кафедри в Полтавському медичному стоматологічному інституті. За плідну творчу роботу в галузі медицини нагороджений Почесним Знаком ВЦРПС «Отличник здравоохранения». А.В. Гримов - автор 23 наукових робіт. Звання кандидата медич-

них наук йому присвоєно 1978 року.

Глибокий професіоналізм, досконале володіння технологіями виготовлення зубних протезів, зокрема бюгельних, уміння передавати свої знання студентам - це ті якості, що визначили провідне місце к.мед.н. Гримова А.В. в організації і провадженні навчального процесу зуботехнічного відділення, викладачем якого Анатолій Володимирович працює і сьогодні. До речі, стаж викладацької роботи ювіляра - 53 роки.

Повагою, щирістю, душевною теплою віддячують студенти Анатолію Володимировичу за мудрі поради, доброзичливе ставлення, за вміння передавати багатий професійний досвід, ділитися секретами своєї майстерності.

Люблять і шанують Анатолія Володимировича його колеги за велику душевну теплоту, за оптимізм і доброту, за щире спілкування, адже він - різнобічно освічена особистість. З ним можна говорити не тільки про стоматологію, а й про музику і літературу, історію і сьогодення.

Вельмишановний Анатолію Володимировичу!

Шлемо Вам сердечні вітання з нагоди Вашого 85-річчя, побажання міцного здоров'я, родинного тепла і затишку, поваги і вдячності викладацького і студентського колективу. Нехай пісня, така дорога Вашому серцю, допомагає долати усі життєві труднощі, додає Вам творчої наснаги, дарує любов і повагу друзів, колег, студентської молоді та лунає ще багато-багато років.

З глибокою повагою колектив кафедри пропедевтики ортопедичної стоматології та зуботехнічного відділення.

ХВИЛЮЮЧА ЗУСТРІЧ...

Існує багато повідомлень та різноманітної інформації, яка висвітлює трагічні події Великої Вітчизняної війни, але почути з перших вуст від людей, через життя яких пройшли ті криваві і буремні події - цікаво, і повчально.

Небагато залишилося в живих тих, хто відстоював мир і наше щасливе майбутнє, хто може з боєм у серці та сльозами на очах розповісти про те, як кувалась багаторазовою Перемога.

В наближенні загальнодержавного свята - Дня Перемоги, колективи кафедр сімейної медицини і терапії та внутрішніх хвороб та ме-

дицини невідкладних станів факультету післядипломної освіти провели незабутню хвилюючу зустріч майбутніх лікарів та лікарів-курсантів із свідком цих подій, членом Ради ветеранів Полтавщини - Козуб Ніною Іванівною.

Виступаючи перед аудиторією майбутніх сімейних лікарів, Ніна Іванівна схвилювано поділилася спогадами про своє життя в період окупації нашого міста німецько-фашистськими загарбниками. Війна, яка приносить тисячі людських смертей, розлуки, сльози і тільки негативне - це найгірше, що може бути в житті... Період Великої Вітчизняної війни - це найстрашніші роки життя людства. Ми можемо тільки уявити скільки людей полягло за нашу державу в період війни. Скільки життів було зруйновано,

скалічено людей. Скільки сліз було пролито матерями, дітьми та дружинами.

В теплій, дружній обстановці звучали оплески, слова безмежної вдячності шановній Ніні Іванівні. На знак великої вдячності за героїчні вчинки в роки війни молоді майбутні сімейні лікарі подарували Ніні Іванівні квіти та низький уклін. А на

добру згадку про зустріч залишаться знімки лікарів, співробітників кафедри із Козуб Ніною Іванівною.

**ШИЛКІНА Л.М.,
відповідальна за виховну
роботу факультету післядипломної освіти та колектив кафедри сімейної медицини і терапії .**

ВІТАЄМО ПРОФЕСОРА ШЕРСТЮКА ОЛЕГА ОЛЕКСІЙОВИЧА

18 червня 1951 року виповнюється шістдесят років професору кафедри анатомії людини, доктору медичних наук Шерстюку Олегу Олексійовичу. Народився Олег Олексійович в м. Полтава. Після закінчення Першого Ленінградського медичного інституту ім. акад. І.П. Павлова, що було на той час дуже престижним, працював лікарем-стоматологом в практичній медицині (Автономна Республіка Карелія). З 1982 року працює асистентом на кафедрі анатомії людини Полтавського медичного стоматологічного інституту і розпочинає науково-практичну діяльність над кандидатською дисертацією. У 1990 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальність «Нормальна анатомія» на тему «Просторова організація епітеліальних комплексів і кровоносного мікроциркуляторного русла піднебінних залоз новонароджених і дорослої людини». З 1992 року був призначений на посаду доцента кафедри анатомії людини. З 1990 року по 2000 рік виконував обов'язки завуча кафедри і одночасно був керівником студентського наукового гуртка, плідно працюючи над докторською дисертацією.

У 2002 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук на тему «Морфологічний стан слизової оболонки пілоричного відділу шлунка і ясенних сосочків в нормі та при виразковій хворобі». Шифр наукової спеціальності докторської дисертації: 14.03.01 – нормальна анатомія. Саме тому науковим напрямком його подальшої професійної діяльності стала така тематика – стереоморфологія та структурне забезпечення функції екзокринних залоз та мікроциркуляторного русла слизових оболонок порожнини рота та шлунка людини. Звання доктор медичних наук та професор Олег Олексійович отримав у 2003 році.

Довгі роки за опитуваннями студентів Олег Олексійович є одним з найкращих лекторів ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», майже кожна лекція якого закінчується оплесками. За цей час йому вдалося зібрати навколо себе зацікавлених в науковій роботі студентів,

більшість з яких продовжила свою науково-практичну діяльність після закінчення академії. Зі своїми учнями Олег Олексійович підтримує добрі, товариські стосунки, до нього завжди можна звернутися за порадою стосовно професійної або ж особистої сфери життя. І взагалі Олег Олексійович володіє здібностями збирати поряд з собою талановитих, працюючих, наполегливих людей, серед співробітників кафедри або просто небайдужих людей, разом з якими йому вдалося реконструювати, модернізувати анатомічний музей на кафедрі анатомії. Музей на кафедрі анатомії людини відвідує величезна кількість абітурієнтів, школярів старших класів, студентів юридичних факультетів і просто зацікавлених осіб, що знаходить свої відображення в подяках та пропозиціях у кафедральному журналі відвідувань музею. Родзинкою анатомічного музею кафедри анатомії людини є колекція ін'єкційно-корозійних препаратів внутрішніх органів людини та тварин, що в подальшому буде використовуватись з метою порівняльної анатомії при вивченні будови та патології внутрішніх органів.

У 2006 році Олег Олексійович отримав посаду завідувача кафедри анатомії людини ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія». Він є членом апробаційної ради №1 «Морфологія» при ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», Спеціалізованої вченої Ради по захисту кандидатських та докторських дисертацій при Харківському національному медичному університеті, виконує обов'язки голови академічної проблемної комісії за фахом «Морфологія». Олег Олексійович, як

умілий організатором наукової, виховної та навчально-методичної роботи, є автором 92 наукових праць, 12 наукових посібників, 3 деклараційних патентів на корисну модель та 3 раціоналізаторських пропозицій. Спрямовує багато зусиль на поліпшення навчально-педагогічного процесу на кафедрі анатомії людини. Під його патронатом двічі на рік для студентів медичного та стоматологічного факультетів проводиться брейн-ринг «Анатомія з гумором», де не тільки знання з анатомії демонструють учасники двох команд, кожна з яких прагне перемогти, а й іскрометні танці, пісні під гітару, малювання піском показують студентам майже всіх курсів стоматологічного та медичного факультетів.

Під час свого завідування на кафедрі Олег Олексійович підготував 3 кандидатів наук і на цей час має учнів-аспірантів, для яких він є взірцем кваліфікованого професіонала, володіючого високим рівнем педагогічної майстерності, гарного керівника й порядної людини.

* * *

З нагоди ювілею колектив кафедри анатомії людини ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», учні, друзі, вітають вельмишановного Олега Олексійовича Шерстюка, бажають йому здоров'я, творчого натхнення, сімейного благополуччя, успіхів в педагогічній і науковій діяльності.

ПРО ВСЕРОСІЙСЬКУ ОЛІМПІАДУ З ХІРУРГІЇ,

Близько півроку тому студент III курсу медичного факультету Максим Максимов натрапив на сайт Всеросійської олімпіади з хірургії, яку двадцять років поспіль організує Перший Московський державний медичний університет імені І.М. Сеченова. Максим мріє про хірургічну спеціальність, а тому запалав бажанням взяти участь у цій олімпіаді. Його ідея знайшла підтримку у адміністрації, адже участь в змаганнях за кордоном і можливість вибороти призові місця – це престиж нашої академії. Декан медичного факультету М.М. Рябушко взявся відшукати студентів, які мають добру оперативну техніку, перший проректор В.М. Бобирьов організував тренінги з досвідченими викладачами, а ректор академії В.М. Ждан благословив команду на успіх і винайшов можливість виділити чималу суму для участі команди академії в цьому високому змаганні. Організувати підготовку до олімпіади було доручено завідувачу курсу анестезіології та інтенсивної терапії Д.А. Шкурупію.

Попередньо були відібрані близько 20 студентів 3-6 курсів медичного факультету. Згодом за результатами оцінювання залишилось 11 осіб, які і увійшли до складу хірургічної команди академії.

І почалося... Два-три дні на тиждень протягом 3 місяців ми, студентська команда починаючих хірургів, тренувалися у формуванні різноманітних анастомозів, накладанні пов'язок, інтубації трахеї, вивченні хірургічного інструментарію, в'язанні хірургічних вузлів. В останній місяць перед олімпіадою викладачі академії визначились з майстерністю своїх учнів і почали готувати нас до конкретних конкурсів. Ми мали ви-

конати такі завдання: формування судинного анастомозу при аорто-коронарному шунтуванні (учасники – Д. Іващенко, А. Оксак, П. Терів; куратор – д.мед.н, професор В.І. Ляховський), формування езофаго-ентероанастомозу за Хунтом (учасники – О. Безнос, Л. Кошляк, І. Щebetун; куратори – д.мед.н, професор В.Д. Шейко, д.мед.н, професор В.П. Баштан), формування неврального шва (учасники – М. Максимов, Д. Холод; куратори – д.мед.н, професор В.Д. Шейко, асистент М.Д. Тончев), формування уретероколоанастомозу (учасники – М. Слюсарев, В. Крайовий, О. Черкун; куратори – д.мед.н, професор Л.П. Саричев, к.мед.н, доцент С.А. Сухомлин), робота з ендоскопічною хірургічною

стійкою (учасники – О. Безнос, О. Черкун; куратори – д.мед.н, професор В.Д. Шейко, к.мед.н, асистент С.П. Кравченко), десмургічна техніка (учасник – Д. Холод, куратор – к.мед.н, доцент О.В. Пелипенко), в'язання хірургічних вузлів (учасники – І. Щebetун, А. Оксак; куратор – В.Д. Шейко), інтубація трахеї (учасники – Д. Холод, В. Крайовий; куратор – к.мед.н, доцент Д.А. Шкурупію), знання хірургічного інструментарію (учасники – О. Безнос, М. Максимов, Л. Кошляк; куратори – д.мед.н, професор О.М. Проніна, к.мед.н, старший викладач О.Ю. Половик).

За підготовку команди особливо слід подякувати завідувачці кафедри топографічної анатомії та оперативної хірургії О.М. Проніній: саме вона в позанавчальний час постійно надавала приміщення своєї кафедри для нашої підготовки, вишукувала розходний і трупний матеріал, інструментарій, надавала консультативну допомогу.

14 квітня наша команда прибула до Москви. Це був останній день перед початком олімпіади. Тому одразу після поселення в готелі ми вирушили до місця її проведення щоб ознайомитись із умовами проведення конкурсної програми. Спочатку нас, провінціальних українців, вразили масштаби і зовнішній вигляд Московського університету. Одразу зачалась думка: яке ж там обладнання на конкурсах?! Але після тренінгів учасник ендоскопічного курсу Льоша Черкун промовив: «А ви знаєте, не таке воно вже й страшне...».

15 квітня перший конкурсний день розпочався сюрпризом і для команди, і для її куратора Д.А. Шкурупія. Отримавши програму олімпіади, Дмитро Анатолійович з подивом виявив, що разом з відомим московським професором О.М. Овечкіним він є членом журі з оцінки конкурсу «Інтубація трахеї». Роз-

або ЯК КОЗАКИ МОСКВУ ПІДКОРЮВАЛИ

почалась олімпіада з урочистої частини: її учасників щиро привітали проректор з наукової та інноваційної роботи д.мед.н, професор В.М. Ніколенко, завідувач кафедри оперативної хірургії д.мед.н, професор С.С. Дидикін, професор цієї ж кафедри д.мед.н Н.С. Корольова (донька видатного конструктора космічних ракет С.П. Корольова) і легенда світової медицини, куратор студентського наукового товариства академік М.І. Перельман. Вони також повідомили, що в конкурсі беруть участь 14 команд з різних куточків Росії, які стали переможцями 1-го туру Всеросійської олімпіади з хірургії в своїх регіонах. Ми були 15-ою, єдиною іноземною командою, до того ж такою, яка не проходила жодних попередніх випробувань.

Знайомство команд розпочалося одразу після привітань корифеїв хірургії за допомогою конкурсу КВН. В цьому першому конкурсі наша команда не просто отримала 2-ге місце від журі, а зірвала аплодисменти залу, що мабуть значило, що ми отримали щось на кшталт «призу глядацьких симпатій». Чого тільки вартує жарт: «Скандал! На операції пацієнту вкололи чотири кубика... Рубрика!». Виступ на такому високому рівні дався нам нелегко – жодної творчої особистості серед нас не було. Але завдяки таланту і бажанню КВНщиків, лікарів інтернів – хірургів Віталія Драбовського та Романа Рябушко нам це вдалося. А далі пішли конкурси: десмургія, інтубація, ендоскопія, хірургічні вузли. Все це тривало до вечора.

16 квітня другий і останній день олімпіади був присвячений конкурсу анастомозів. Він проходив на базі кафедри нормальної анатомії. Кафедра, яка розташована просто навпроти Червоної площі, займає три поверхи старої будівлі. Всі конкурси проходили одно-

часно. Нам показали секційний зал кафедри: єдиний, але який! Близько 60 мармурових секційних столів, свіжий натуральний трупний матеріал, який повністю імітує реальну ситуацію в операційній! Під час конкурсу оцінювали не лише якість анастомозів, але і теоретичні знання. Так, наприклад не-

ли бригаду наших хірургів-урологів оголосили гідною 2-го місця в своєму конкурсі, вся команда вважала, що це найбільше наше досягнення на олімпіаді. Але можете уявити нашу радість, коли виявилось, що Дмитро Холод і Василь Крайовий правильно і без травмизації інтубують трахею швидше за

обхідно було обґрунтувати обрану хірургічну тактику, назвати дату створення першого шву нерву.

А після цього відбулася церемонія нагородження. Чесно кажучи, коли вперше береш участь у такому солідному конкурсі, радієш самій можливості бути тут. Тому ми були щасливі уже тому, що в загальнокомандному заліку ми посіли 6 місце серед 15 команд. Ко-

всіх росіян (7, 3 секунди): вони вибороли 1-ше місце в своїй номінації, залишивши позаду всі 14 російських команд і встановивши рекорд всіх попередніх олімпіад! Всі учасники олімпіади отримали сертифікати учасників, а переможці – спеціальні дипломи і наукові книжки із рук самого академіка М.І. Перельмана.

Від'їжджали ми з Москви 17 квітня. Це дало нам можливість нарешті півдобити просто прогулятися містом: пройтися Червоною площею, зайти в Історичний музей, придбати сувеніри в ГУМі. Хтось встиг заскочити в Третяковську галерею, хтось - на Арбат, а хтось - в центральний магазин медичної книги.

Уже їдучи в поїзді додому, ми жартома згадували московські події: як Ігор загубився в метро, як Дмитро Анатолійович лаяв Льошу і Васю за пізнє повернення до готелю, як святкували День народження Лесі, який припав саме на час олімпіади, як Максим скупив в магазині всі потрібні і непотрібні старі медичні книжки... Мабуть ця подорож була для нас більше цікавою і веселою пригодою, ніж змаганням, але вона дозволила нам стати друзями, дала можливість відчувати себе дорослими лікарями, повірити в свої сили, а головне – навчила працювати КОМАНДОЮ.

Петро ТЕРІВ,
студент 5 курсу медичного факультету.

АНАТОМИ ПРОДОВЖУЮТЬ ЖАРТУВАТИ!

Колективом кафедри анатомії людини 27.04.2011р. був проведений Брейн-ринг «Анатомія з гумором» для студентів I курсу стоматологічного факультету. Як відомо, найсуттєвішим завданням вищої школи України є формування фахівця, який відповідає вищим світовим вимогам, здатного вирішувати актуальні завдання розвитку суспільства. Саме розвиваюче навчання культивує творчий підхід до діяльності, формує практичні навички та вміння, сприяє оволодінню засобами та способами мислення, розвиває уваження, пам'ять, самодисципліну, формує емоційну культуру та культуру спілкування.

Тому на кафедрі анатомії людини передбачаються такі складові елементи організації навчального процесу, що орієнтовані на студента, який шукає шляхи найкращого задоволення пізнавальних потреб, вирішення питання розвитку власної особистості.

Серед інтерактивних методів, які доцільно використовувати в нових методиках викладання морфологічних дисциплін, слід приділити особливу увагу ігровим методам. Тому для активзації навчального процесу при вивченні предмета «Анатомія людини» дієвим виявляється залучення студентів до участі в брейн-рингу «Анатомія з гумором», що має дуже позитивні відгуки з боку фахівців і студентів, а також має підґрунтя для засвоєння клінічних дисциплін.

Брейн-ринг «Анатомія з гумором» складається з кількох турів, а саме: попереднього тестування, «Кіт в мішку», «Остеологія», «Битва капітанів», туру на знання морфологічних епонімічних термінів «Імена в анатомії», туру з проблем сімейної медицини в творчості класиків, «Ти – мені, я – тобі», «Анатомічна пантоміма» і заключного туру по підведенню підсумків. Дуже оживляють атмосферу в залі творчі номери художньої самодіяльності між інтелектуальними турами самого брейн-рингу. Наприклад, великою популярністю користуються номери KBK, гра на музичних інструментах, спортивні балльні танці, пісенні виступи.

Цього разу в складі команди №1 грали: Саліженко Юрій, капітан, студент 3 групи, Юркевич Анастасія, студентка 26 групи, Захарченко Артем, студент 3 групи, Баскова Олена, студентка 6 групи, Водоріз Ярослав, студент 3 групи.

Назва команди: «Брати за розумом»,

девiз команди: «Зрозуміти, пробачити, заохотити».

В складі команди №2 взяла участь: Патлякевич Орест, капітан, студент 8 групи, Киричук Олена, студентка 8 групи, Шкір Максим, студент 22 групи, Седельська Олена, студентка 23 групи, Фіненко Андрій, студент 23 групи.

Назва команди: «Гарячі звивини», девiз команди: «Наші звивини не сплять, бо від знань вони горять».

В художньому супроводі прийняли участь: Петренчук В'ячеслав – студент I курсу стоматологічного факультету (1 група), який виконав танець за мотивами творчості Майкла Джексона; Збірна команда KBK I курсу стоматологічного факультету; Бондарець Богдан і Савченко Ольга – студенти I курсу стоматологічного факультету (1 група) – виконали пристрашний танець «танго»; Назаренко Анна і Кириченко Олексій – студенти I курсу стоматологічного факультету (9 група) – виконали комедійний танець «Медсестра-пацієнт»; Буднік Вадим та Коник Ганна – студенти I курсу медичного факультету (33 група) – соло на електрогітарі.

Попереднє тестування всіх бажаючих успішних студентів відбувається заздалегідь за курсом всієї анатомії людини на основі ситуаційних задач з бази даних ліцензійного іспиту «Крок-1». Завдяки позитивним результатам тестування відбувається формування двох команд, що будуть змагатися за перемогу. Команди повинні мати свого капітана, назву та девiз команди.

Другий тур конкурсу – «Кіт в мішку» – полягає в тому, що кожному учаснику команд пропонується відгадати препарат кісток всліпу, навпوماцки. Наприклад, в непрозорих пакетах знаходяться препарати хребців, поясу верхньої кінцівки, кісток обличчя і т.д., а серед них зустрічаються дитячі іграшки, контури яких приблизно відповідають контурам названих препаратів кісток. Молодь дуже весело та активно зустрічає помилки учасників команд і ще довго з гумором обговорюють їх.

Наступний тур «Остеологія» полягає в тому, що учасникам з кожної команди пропонується назвати найбільшу кількість анатомічних утворень на зовнішній та внутрішній основах черепа за одну хвилину, продемонструвати свої знання скелета людини.

«Битва капітанів» вимагає інтелектуальних знань від капітанів команд, що змагаються за перемогу, з курсу анатомії людини та швидкої реакції. Капітанам команд пропонується відгадати анатомічні віршовані загадки. Наприклад,

*Шість миндалин – стенки глотки,
Как контрольные посты,
Ставят вредностям отметки,
В пищу, что съедаешь ты.
Пара небных, пара трубных,
И одна язычная,
Плюс tonsilla pharyngea –
Вот кольцо отличное.
И название готово –
То кольцо, слышь, …… (Пірогова)*

Тур на знання морфологічних епонімічних термінів – «Імена в анатомії» – є роздинкою шоу «Анатомія з гумором», тому що важко в даний час знайти галузь медицини, де б у тій або іншій мірі не вживалися епоніми (епонім – ім'я що дає; особу, що дає чому-небудь своє ім'я). Для прикладу можна навести такі епонімічні словосполучення, як Гайморова пазуха, Стенонів проток, трикутник Пірогова і т.д. Поряд із класичними епонімами, що ввійшли у вживання в XVI-XI століттях, з'являються нові терміни, що відбивають як етапи розвитку нових галузей медичної науки, так і пріоритет того або іншого вченого, країни у відкритті нових фактів. В області морфології (анатомія, цитологія, гістологія, ембріологія й ін.) епоніми вживаються давно і постійно. Це пояснюється не тільки бажанням увічнити імена вчених, що уперше відкрили або описали те або інше явище, але й прагненням сучасних морфологів розвивати нові ідеї на основі фундаментальних знань про структуру і функцію органів і систем людського організму, удосконалити й поглибити існуючі уявлення про особливості розвитку й становлення морфологічних структур. Адже відповідно до думки М. Горького: «Не знаючи минулого, неможливо зрозуміти справжній зміст сьогодення і мети майбутнього». В анатомічних епонімах в оптимальній формі відбилися основні етапи розвитку науки про морфологію і розвиток органів людського тіла, боротьба думок і поглядів, становлення наукового світогляду людини і його місця у живій природі.

Наступний тур – проблема сімейної медицини в творчості класиків – відбувається на основі циклу оповідань «Нотатки юного доктора» М.А. Булгакова. Запропонований цикл оповідань має дуже повчальний зміст і викликає у студентів виправданий практичний та клінічний інтерес.

Конкурс «Ти-мені, я-тобі» вимагає від учасників глибоких знань з анатомії людини. Члени команд задають по 5 питань один одному на морфологічну тематику.

«Анатомічна пантоміма» передбачає показ або будови, або функції органа, або процесу, що має відношення до анатомії, без слів. Гумористичний тур «Анатомічна пантоміма» викликає у студентів гучний сміх, велику кількість розумистичних коментарів, дуже добре розряджає обстановку.

Підведення підсумків цього дійства не залишає активних учасників без заслуженої винагороди, що відображається в певних бонусах на іспитах, грамотах переможцям. Але та повага, яку отриму-

ють учасники команд серед викладачів та друзів-студентів, ні з чим не зрівняється. Як побажання слід відзначити залучення до інтелектуального конкурсу найкращих іноземних студентів, які активно відвідують подібні заходи, що проводяться кафедрою анатомії людини, і навіть беруть участь у художній самодіяльності.

І як висновок, можна сказати, що застосування такої новаторської методики розвиває у студентів самостійний і творчий підхід до вивчення предмета, якнайбільше задовольняє потребу студентів у самовдосконаленні, самодисципліні та самонавчанні, навчає працювати в команді.

В організації та проведенні шоу актив-

ну участь взяли співробітники кафедри: проф. Шерстюк О.О., ст. викл. Свінцицька Н.Л., ст. викл. Рогуля В.О., ст. викл. Солдатова І.М., ст. викл. Тихонова О.О., викладачі Солдатов О.К. та Цветкова Я.А. На брейн-рингу були присутні представники деканату стоматологічного факультету Нечепачева Л.В. та Омельченко О.Є. та викладачі інших кафедр академії.

Перемогла команда №2. Всі учасники були нагороджені Почесними грамотами, пам'ятними DVD-дисками (Презентація кафедри анатомії людини). Дві години дійства пролетіли швидко та непомітно, від якого задоволеними залишились і викладачі, і студенти, і глядачі.

О.О.ШЕРСТЮК,
професор,
СВІНЦИЦЬКА Н.Л.,
ст. викл. кафедри анатомії
людини .

ВРОЖАЙНИЙ РІК ДЛЯ АНАТОМІЇ

Цього навчального року студенти завзято приймали участь у навчально-методичних заходах з анатомії людини, що проводились в межах академії та на виїзді.

Міжнародна студентська науково-практична конференція «Роль фізичної культури та спорту в становленні та зміцненні генофонду України», що відбулася 18-19 листопада 2010р. при Полтавському національному педагогічному університеті імені В.Г. Короленка (кафедра біологічних основ фізичного виховання) радо вітала студентів ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія». З усіма доповідями виступили такі студенти:

Оксана Бальон, Кофман Ярослав - студенти I курсу факультету підготовки іноземних студентів. Доповідь на тему «Анатомія та фізіологія м'язів». Науковий керівник: ст. викл. Рогуля В.О.;

Хуссейн Ардалан, Саяра Мамаджанова - студенти I курсу факультету підготовки іноземних студентів. Доповідь на тему «Сучасні методи лікувальної фізичної культури в реабілітації травматологічних хворих». Наукові керівники: ст. викл. Солдатова І.М., викл. Солдатов О.К.;

Георгій Кулик - студент II курсу медичного факультету. Доповідь на тему «Комплекс реабілітаційних заходів, що застосовують під час вроджених прогресуючих дисплазіях кульшових суглобів у дітей на першому році життя». Наукові керівники: проф. Шерстюк О.О., ст. викл. Свінцицька Н.Л.;

Акмурад Сариев - студент I курсу факультету підготовки іноземних студентів, Михайло

Гвоздьов - студент I курсу медичного факультету. Доповідь на тему «Реабілітаційні заходи, що направлені на виправлення порушення постави у дітей та підлітків». Науковий керівник: ст. викл. Свінцицька Н.Л.

Махмуді Алі Моххамед, Мойсей Пліштєв - студенти I курсу факультету підготовки іноземних студентів. Доповідь на тему «Роль лікувальної фізичної культури в реабілітації після травм у дітей». Наукові керівники: ст. викл. Солдатова І.М., викл. Солдатов О.К.

На Всеукраїнській навчально-методичній конференції «Формування здорового способу життя студентів-медиків засобами освіти» (27 січня 2011р.) представлені такі роботи: Шевченко Т.С., Пенська М.М., Шерстюк О.О. «Шкідливий вплив тютюну». Кравченко А.П., Нарізька Ю.Ю., Тихонова О.О. «Наркоманія - крок у безодню». Кузнецова Ю.Ю., Кузнецов А.О., Цветкова Я.А. «Здоров'я нації».

У II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, що відбувся м. Чернівці 23 березня 2011 р., пройшли студентки I курсу медичного факультету Половик Валерія та Єрошенко Анастасія. Дівчата успішно захистили свою наукову роботу на тему «Будова передсердних порожнин серця», науковим керівником якої виступила к. мед. н., доц. Степанчук А.П. У запеклій боротьбі дівчата вибороли II призове місце.

Після проведеного відбірочного туру для участі в брейн-рингу «Анатомія з гумором» для студентів медичного факультету були виявлені інтелектуальні лідери, які згодом

прийняли участь у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з анатомії людини в м. Чернівці. Перше місце з анатомії людини вибороли представники м. Чернівці, друге - кияни, а третє місце зайняв студент II курсу медичного факультету ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія» Кобець Андрій. В свою чергу, диплом

за високі показники знань тестових завдань отримала студентка II курсу медичного факультету нашої академії Шевчук Тетяна.

На Всеукраїнській студентській науковій конференції, приуроченій 25-річчю аварії на Чорнобильській АЕС «Актуальні проблеми експериментальної та клінічної медицини», що відбулася 19 квітня 2011р., прийняли участь з усіма доповідями:

- Гвоздьов М.А., Рябич Я.Г., Шаповалов Є.А. - студ. I курсу мед. ф-ту. Доповідь на тему «Вивчення кровеносного русла шлунка за допомогою

ін'єкційно-корозійного методу». Науковий керівник: к. мед. н., ст. викл. Свінцицька Н.Л.

- Люблінський М.В. - студ. I курсу мед. ф-ту. Доповідь на тему «Морфологічні зміни у печінки щурів за умов хронічної інтоксикації пестицидом». Науковий керівник: к. мед. н., викл. Цветкова Я.А.

83 Міжнародну науково-практичну конференцію студентів та молодих вчених «Теоретичні та практичні аспекти сучасної медицини», що відбулася при Кримському державному медичному університеті ім. С.І. Георгієвського 26-29 квітня 2011р., відвідали з усіма доповідями:

- Кофман Я. - студент I курсу факультету підготовки іноземних студентів. Доповідь на тему «Стереоморфологічні особливості будови відвідних протоків слюзової залози людини». Науковий керівник: к. мед. н., викл. Пілюгін А.В.;

- Сафронов О., Козаченко Н. - студ. I курсу стоматологічного факультету. Доповідь на тему «Морфологічні зміни у тканині сім'яників експериментальних щурів при тривалому впливі пестицидів». Науковий керівник: к. мед. н., викл. Цветкова Я.А.

Побажаємо і надалі студентам підтримувати такий високий рівень знань.

На фото: переможець Всеукраїнської студентської олімпіади з анатомії людини у м. Чернівці студент II курсу медичного факультету Андрій Кобець.

СВІНЦИЦЬКА Н.Л.,
керівник студентського
наукового гуртка кафедри
анатомії людини, ст. викл.

20 РОКІВ КУРСУ УКРАЇНОЗНАВСТВА ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Курс українознавства та української мови ВДНЗУ «УМСА» був створений у 1991 році у зв'язку з введенням у навчальні плани медичних ВНЗ дисципліни «Ділова українська мова» (нині – «Українська мова за професійним спрямуванням») та циклу інших гуманітарних дисциплін: українська і зарубіжна культура, основи психології та педагогіки, релігієзнавство, російська мова для іноземних студентів.

Першим керівником курсу був Матвієнко П.І.; з 1992 р. – кандидат історичних наук Кривошея Ю.Ю. Із 1993 р. курс очолює доцент Лещенко Т.О., кандидат філологічних наук.

База курсу до 21 грудня 2010 р. була розташована в гуртожитку №4 по вул.Луценка, 44.

У різні роки на курсі працювали Матвієнко П.І., Денисовець Г.П., Кривошея Ю.Ю., Тенянюк М.Ю., Крахмальова Т.К., Апостолова Т.І., Альохіна О.В., Нестуля С.І.

Нині тут працюють 9 викладачів, із яких 3 – кандидати наук.

Завідувачка курсу, кандидат філологічних наук доцент Лещенко Т.О. – автор 77 науково-методичних праць, 5 навчальних посібників, виданих із грифом ЦМК МОЗ України та ЦМК ВДНЗУ «УМСА». За багаторічну сум-

лінну працю, високий професіоналізм, значний особистий внесок у розвиток охорони здоров'я, науки й освіти, підготовку висококваліфікованих медичних спеціалістів, відданість справі та активну громадську позицію нагороджена грамотами Міністерства охорони здоров'я; має звання «Відмінник освіти України». У 2010 р. доц. Лещенко Т.О. стала лауреатом конкурсу «Кращий викладач української мови вищого навчального закладу» в м.Полтаві, а книга «Українська мова за професійним спрямуванням» здобула диплом 2 ступеня в конкурсі «Краща книга Полтавщини», який проводила Полтавська обласна адміністрація. Понад 10 років на громадських засадах доц. Лещенко Т.О. працює літературним редактором наукового журналу ВАК «Український стоматологічний альманах», а з 1993 р. – редактором збірників матеріалів усіх науково-практичних конференцій, які проводяться в академії. За редакцією або в перекладі доц. Лещенко Т.О. українською мовою вийшли друком десятки праць викладачів академії – монографій, підручників, навчальних посібників з фармакології та медичної рецептури; нормальної фізіології; оперативної хірургії та топографічної анатомії; оториноларингології; тера-

певтичної стоматології; хірургічної стоматології; пропедевтики ортопедичної стоматології та ортодонції; удосконалення лікарів-стоматологів; ортопедичної стоматології; дитячої стоматології; профілактики стоматологічних хвороб; внутрішніх хвороб із доглядом за хворими; внутрішніх хвороб стоматологічного факультету; екстремальної та військової медицини; латинської мови; патологічної анатомії; мікробіології, вірусології та імунології; пропедевтики внутрішніх хвороб; факультетської терапії та ін.

Навчальною частиною курсу з 1993 р. керує кандидат психологічних наук І.В.Самойленко. У 2007 році вона захистила кандидатську дисертацію «Формування психологічної готовності старшокласників до оволодіння професією стоматолога». Автор 25 наукових та методичних праць.

Навчальний процес забезпечують: кандидат психологічних наук Седих К.В., автор 50 статей і навчальних посібників, ст.викладач Владимірова В.І. – відповідальна за роботу з іноземними студентами, автор 33 друкованих праць; викладачі Юфименко В.Г. (автор 19 друкованих праць), Митченко В.І. (автор 5 друкованих праць), Пилипченко В.А. (автор 7 друкованих праць), Кованько Л.Г., Асламова М.В.

Курс українознавства та української мови став центром гуманітарної освіти і виховання в академії як невід'ємного компонента професійної компетентності лікаря. Щорічно зі студентами проводиться виховні години, присвячені ювілеям видатних діячів української культури і літератури, Шевченківські дні, День української писемності та мови, День рідної мови.

Під керівництвом викладачів курсу студенти медичного і стоматологічного факультетів ставали переможцями і призерами обласного етапу Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика та Всеукраїнської олімпіади з української мови.

І.В.САМОЙЛЕНКО,
доцент.

Серце до серця

14-15 травня пройшов фінал шостої Всеукраїнської благодійної акції «Серце до серця», тематикою якої був дитячий діабет, а метою – громадський збір коштів на святкових благодійних концертах, конкурсах плакатів, фотографій, ігрових для придбання необхідного медичного обладнання щоб лікувати цих хворих. Голова Полтавського штабу Благодійного фонду «Серце до серця» Н.І.Удовиченко звернулася до ректора нашої академії проф. Ждана В.М. з листом прохання, де просила відзначити наших студентів.

Ось що вона повідомила: «Протягом двох днів фіналу акції найвідповідальнішу роботу у штабі фонду, а це реєс-

трація учасників, видача скриньок, збір та підрахунок коштів, нарівні з організаторами взяли студенти Вашого вишу Рубан Ксенія, Ковальчук Марина, Рустамян Астенік, а особливо Кулинич Ірина – студентка першого курсу, яка, незважаючи на свій юний вік, проявила дійсно організаторський талант, властивий діячам значно старшого віку. Вперше саме представниця УМСА Ганна Барінова, студентка 1-го курсу стала кращим волонтером, зібравши найбільше коштів за підсумками двох днів – 2627,55 грн. Володіючи природною чарівністю, вона відкривала серця полтавців, даруючи їм чудовий настрій, а дітям, хворим на цукровий діабет, – шанс на повноцінне життя».

Н.П.СТАВИЦЬКА,
проректор з науково-педагогічної роботи
та гуманітарної освіти

РІК СПОРТИВНИЙ-ЮВІЛЕЙНИЙ

Добігає до кінця 2010-2011 навчальний рік. Він був насичений яскравими спортивними подіями в житті нашої академії, яка 2011 рік відзначає як ювілейний. І хоча вік нашого ВДНЗУ солідний – 90 років, та заповзяття на спортивних майданчиках і у студентів, і у викладачів – молодіжне.

Хочеться відзначити високі досягнення збірних команд академії з видів боротьби під керівництвом тренерів Пономарьова В.В. та Мілокумової О.С.. Їхні вихованці стали чемпіонами X Універсиади Полтавщини з греко-римської боротьби, бронзовими призерами з вільної боротьби та боротьби дзюдо в загальнокомандному заліку. В особистому заліку чемпіонами обласної Універсиади стали: Шихалієв Р., Коротков О., Базаров Б. та Сидоренко І.

Наказом за № 130 від 26.04.2011 р. управлінням з питань фізичної культури і спорту облдержадміністрації було присвоєно звання "Кандидат у майстри спорту України" нашим студентам – борцям: Шихалієву Р., Короткову О., Данчі В., Яцику Ю. та Абдулаєву М., які неодноразово ставали чемпіонами та призерами обласних змагань. Це велика заслуга наших спортсменів та їхнього тренера Пономарьова В.В.. Вітаємо їх і зичимо нових перемог!

Вітаємо також нашого студента Савчука Юрія та його тренера Беберіна О. з бронзовою нагородою на Чемпіонаті Світу з єдиноборства Комбат Джиу – Джитсу, який відбувся 21.05.2011 р. в м. Дніпропетровську.

Необхідно відзначити й роботу групи спортивної майстерності з настільного тенісу, яку очолює КМС Бурцева Г.В. Її вихованка майстер спорту України Коваленко А. стала чемпіонкою Всеукраїнської спартакіади серед медичних ВНЗ в Алушті, чемпіонкою XIV Всеукраїнського студентського спортивного фестивалю в м. Львів, чемпіонкою X Універсиади Полтавщини. Збірна команда академії з настільного тенісу зайняла I місце в обласній Спартакіаді "Спорт для всіх – у кожному гуртожитку". Тренер – викладач з настільного тенісу Бурцева Г.В. в черговий раз підтвердила свій високий спортивний рівень, ставши срібною призеркою Міжнародного турніру "Кубок Кар-

пат", який відбувся 13 – 17.04.2011 р. в м. Івано – Франківськ.

Активно працювала в цьому навчальному році й секція спортивного вдосконалення з шахів, яку на протязі багатьох років очолює "Шаховий король" Олійник М.В. Його вихованці стали бронзовими призерами X Універсиади Полтавщини в командному заліку, а студент Камран Софі – Заде став срібним призером на Всеукраїнській Спартакіаді серед медичних ВНЗ в м. Алушта.

Гідно відстоювали честь

М.П.), яка в цьому навчальному році двічі ставала чемпіоном міста, залишаючи позаду сильні команди техніверситету та сільгоспакадемії.

Є також Чемпіони та призери X Універсиади Полтавщини з плавання. Це: Дубецький О., Хамдані А. та Петренко В.. Призерами Чемпіонату Полтавської області серед ВНЗ з пауерліфтингу стали Пальчуківський Я. та Куравський Ю..

Згідно календарного плану в цьому навчальному році були проведені: Спартакіа-

О.І. став чемпіоном обласної Спартакіади серед медичних закладів з легкої атлетики, тренер – викладач Олійник М.В. – срібним призером з шахів, начальник ЕТВ Білозер Л.П. – срібним призером з шашок в цій Спартакіаді. Футбольна команда співробітників (капітан команди Зубаха А.Б.) двічі піднімалась на вищу сходинку п'єдесталу в змаганнях серед медичних закладів. Того студента академії є на кожний рівняти і брати приклад у ветеранів, які показують, що мають ще "порох в порохівницях".

Хочеться добрими словами відмітити спортсменів – випускників нашої академії, які на протязі свого навчання гідно відстоювали спортивну честь свого закладу. Це: Якимчук О., Знаєвська Н., Шулжінський П., Абрамов А., Орел Д., Коротков О., Данча В., Тюпін Є., Дараган О., Родін А., Калюжна А., Лісовський В.. Великий внесок в спортивні здобутки ВДНЗУ "УМСА" зробили й випускники – іноземці: Таджепдін Хассан (Судан), Шакур Раїд (Палестина), Суфі – Заде

УМСА на спортивних майданчиках й збірні академії з волейболу (III м. – в обласній Спартакіаді "Спорт для всіх – у кожному гуртожитку"), з баскетболу (II м. в обласній Спартакіаді "Спорт для всіх – у кожному гуртожитку"), з міні – футболу. Останній вид зібрав рекордну кількість команд – (аж 12!) в Спартакіаді академії, присвяченій 90 – річчю ВДНЗУ "УМСА". Перемогли у цих змаганнях футболісти III курсу медичного факультету.

Слід відмітити роботу секції з кульової стрільби (тренер – викладач Римар

да "Першокурсник" на призначення ректора академії професора Ждана В.М., спартакіади на першість академії та серед студентських гуртожитків, які в цьому році були присвячені 90 – річчю ВДНЗУ "УМСА", Спартакіада серед співробітників УМСА.

Команди професорсько – викладацького складу академії стали чемпіонами обласної Спартакіади "Бадьорість та здоров'я" серед ВНЗ III-IVр. акр. з волейболу та шахів, срібним призером – з плавання. Старший викладач кафедри фізичного виховання і здоров'я Погребняк

Камран (Іран), Хамдані Аймен (Туніс), Гохархані Ехсан (Турція), Аль Джаль Бек Ділар Мохаммад (Сірія).

Всі вони на випускному святі отримали Почесні грамоти та дипломи за свої спортивні досягнення.

Тож від імені СК "Медик" бажаємо нашим випускникам нових яскравих перемог в житті. А як казав Ромен Ролан: "Не можна перемогти раз і назавжди, перемагати треба щодня."

І. КАПЛУНОВСЬКА,
віце-президент
СК "Медик".

СТУДЕНТ, КОТОРИМ ГОРДИМСЯ

Мы продолжаем рассказ о студентах академии, которыми по праву она может гордиться. На этот раз расскажем о студенте с юга Ирана, из Прекрасного Шираза, известного исторического, научного и культурного центра страны. Алиреза Шадфар обучался на англоязычной форме в УМСА на стоматологическом факультете. Все преподаватели отмечали его великолепный английский язык. Алиреза интересовался как теоретическими, так и практическими дисциплинами. С первых дней обучения в УМСА отличался последовательностью в получении знаний, регулярно готовясь к занятиям по персидским, английским, русским учебникам, с привлечением ресурсов Интернета, свободно владея компьютером.

В конце четвертого курса заинтересовался научной работой, за лето между четвертым и пятым курсами буквально «проглотил» правила оформления тезисов, статей и провёл серьёзную работу с литературой по тематике «Влияние левшества, пола, сезона года, этнической принадлежности и других факторов на течение физиологических и патологических процессов во всём организме и челюстно-лицевой области в частности», которая легла в основу его монографии в соавторстве с научным руководителем, клиническим ординатором и студентами из Ирана на английском языке с одноимённым названием.

Алиреза поехал выступать впервые в жизни с докладом – и вот уже четвертое место в Луганске на Всеукраинском конкурсе студенческих научных работ 27 апреля 2011 года за доклад «Изучение процессов терминообразования и оценка уровня интеллекта у Иранских студентов в зависимости от их профиля межполушарной асиммет-

рии» на английском языке (научный руководитель – к.м.н., асс. кафедры нормальной физиологии Е.В.Ткаченко). Хочется отметить, что он единственный защищал честь Альма Матер, хотя на второй тур было подано 4 работы.

5 тезисов в сборнике 83 Международной конференции студентов и молодых учёных (май 2011) в Крымском медуниверситете им.Георгиевского (Симферополь); 5 тезисов в сборнике Всеукраинской конференции «Актуальные проблемы экспериментальной и клинической медицины», посвящённой 25-й годовщине аварии на Чернобыльской АЭС в апреле 2011 года на базе УМСА; 7 тезисов в сборнике 11-й Международной научной медицинской конференции молодых учёных «Новости и перспективы медицинской науки» (13-15.04.2011); 5 тезисов в будущем сборнике, посвящённом 90-летию УМСА; 4 тезиса сборника Международной конференции в Голландии по стоматологии (март, 2011); 2 статьи в Вестнике УМСА. И это всё, можно сказать, за 2010-2011, последний, самый ответственный, учебный год в стенах родной УМСА. Должна сказать, что за 10 лет, которые веду кружок на кафедре нормальной физиологии, это первый случай подобного стремительного научного роста и столь большого количества научных работ за год.

Считаю, что он – не только замечательный врач-стоматолог, но и учёный, способный написать и защитить кандидатскую и даже докторскую диссертацию.

Из личных качеств хочется отметить огромную уважительность, скромность, желание поделиться своими знаниями и умениями с другими, быть полезным, насколько это возможно. Знаю, что он пытался и всегда пытается сделать столько добра, столько людей счастливыми, сколько может, чтобы усовершенствовать мир вокруг себя и себя самого в наивысшей возможной степени. Все его одноклассники, другие преподаватели говорили и говорят только хорошие слова о нём. Алиреза очень требователен к себе, другим и справедливый.

Поздравляем Алиреза с окончанием академии, желаем всяческих успехов, исполнения всех желаний, Божьего благословения!

Побольше бы таких студентов нашей академии!

Елена ТКАЧЕНКО,
ответственная за работу
студенческого научного общества
иностранцев УМСА,
ассистент кафедры нормальной
физиологии, научный руководитель.

(Просьба передавать дипломы и печатные работы студентов-иностранцев на кафедру физиологии)

ВІТАЄМО З ПЕРЕМОГОЮ

у всеукраїнському фестивалі авторської пісні «Мелодії душі» у м. Черкасах студентку б курсу медичного факультету Олену ВОВК, яка представила пісню випускника академії, а нині головного лікаря обласного госпіталю інвалідів війни С.М.Голубева «Хай академія живе!» і серед 43 учасників в номінації «Солісти-вокалісти» виборола Диплом лауреата фестивалю.

Вітаємо також аспіранта НДІ академії Лілію ЛЕВЧЕНКО, яка разом з братом – випускником академії, лікарем психоневрологічного диспансеру Юрієм в дуеті «Доля вітру» отримала Почесну грамоту за участь у Всеукраїнському фестивалі авторської пісні «Мелодії душі».

Молодці! Напередодні професійного свята – Дня медичного працівника, – бажаємо міцного здоров'я та подальших творчих успіхів!

Людмила СИДОРЕНКО,
начальник відділу
культурно-освітньої діяльності.

«Трибуна лікаря» № 6-7 (174-175), червень 2011 р.

Редактор Т. ПЕТРОВА

Засновники: Українська медична стоматологічна академія,

Полтавське обласне управління охорони здоров'я.

Реєстраційне свідоцтво, № 142. Виходить щомісяця.

Наша адреса: 314024, м. Полтава, вул. Шевченка, 23, тел.: 2-57-46

Оригінал-макет виготовлено за допомогою комп'ютерно-видавничої системи

Верстка – **Лідії Пашенко**, комп'ютерний набір – **Тетяни Гуржій**,
фото – **Євгена ГАРМАША**.

Підписано до друку 6.06.2011 р. Тираж 200 прим. Зам. № 128.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі УМСА